

Toimintalinjaus on yhteinen lupauksemme auttaa ja toimia muutosvoimana muuttuvassa maailmassa

Suomen Punainen Risti toimii muutosvoimana epävarmuuden keskellä – läsnä, auttaen ja vaikuttamassa.

Inhimillinen ja kestävä tulevaisuus rakentuu yhteisestä suunnasta, vapaaehtoisten toimijuudesta ja yhteisöjen vahvuuksista. Valmius vahvistuu kaikessa tekemisessämme, arjen auttamisesta ennakointiin ja kriiseihin vastaamiseen.

Toimintalinjaus 2027–2029 on yhteinen sitoumuksemme toimia rohkeasti, ennakoiden ja yhdessä. Se kokoaa koko järjestön yhteisen suunnan ja keskeiset periaatteet.

Toimintalinjaus on aiempaa tiiviimpi ja luonteeltaan strateginen. Se määrittää suunnan ja valinnat, joiden pohjalta toimintaa johdetaan ja toimeenpannaan osana toiminnansuunnittelua. Nopeat ja ennakoimattomat muutokset toimintaympäristössä ja kasvava avun tarve edellyttävät uudenlaista toimintatapaa.

Strategisempi toimintalinjaus mahdollistaa joustavamman ja nopeamman toiminnan sekä mahdollistaa paikallisuuden entistä paremman huomioimisen.

Suomen Punainen Risti ei vain reagoi muutokseen vaan rakentaa tulevaisuutta, jossa on enemmän iloa, toivoa ja luottamusta.

Toimintaympäristön muuttuessa uudistumme yhdessä ja rakennamme valmiuksia vastata tulevaisuuden avun tarpeisiin

Maailmassa on käynnissä nopea muutos, joka kasvattaa avun tarpeiden määrää. Yhtäaikaiset kriisit tekevät avun tarpeista monimuotoisempia ja vaikeuttavat niiden ennakoimista. Globaaleja, toisiinsa kietoutuneita riskejä – ilmastonmuutos, luontokato, kestävyysvaje, taloudellinen epävakaus, väestöliikkeet, ääriliikkeet sekä aseellisen konfliktin uhka – ei voi enää tarkastella erillisinä ilmiöinä.

Voimme kuitenkin vaikuttaa siihen, miten valmiita olemme kohtaamaan erilaiset kriisit.

Meidän on reagoitava muutokseen, joka on parhaillaan käynnissä. Varautumisen ja valmiuden vahvistaminen on koko Punaisen Ristin yhteinen tavoite. Uudistumalla voimme auttaa entistä useampaa ihmistä ja tuoda toivoa haasteiden keskelle. Näin vahvistamme koko yhteiskunnan kykyä kestää kriisejä.

Suomessa elämme geopoliittisen epävarmuuden, talouden paineiden, väestön ikääntymisen ja kulttuurillisen ja kielellisen moninaistumisen, alueellisen eriytymisen, digitalisaation ja arvopohjan muutosten keskellä. Monien päällekkäisten kriisien myötä etenkin haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten tuen tarve kasvaa. Kriisien yhteisvaikutuksena polarisaatio voimistuu, ja yhteiskunta joutuu yhtä aikaa **varautumaan ja uudistumaan**, sekä vastaamaan muuttuviin avun tarpeisiin.

Toimintaympäristön muutokset ja itse keräämämme tieto ohjaavat **keskittymään valmiuteen ja varautumiseen** – yksilön, yhteisön ja yhteiskunnan tasolla. Vahvistamme kykyämme reagoida nopeasti ja ennakoivasti muuttuviin avun tarpeisiin. Vastaamme toimintaympäristön muutoksiin ja uusiin mahdollisuuksiin auttaa vahvistamalla muutoskykyämme, hyödyntämällä tietoa, tukemalla paikallista kriisinkestävyyttä, varmistamalla kohtaamisen ja saavutettavuuden sekä toimimalla inhimillisyyden ja luottamuksen rakentajana. Näin varmistamme, että pystymme auttamaan tehokkaasti ja vaikuttavasti myös tulevaisuudessa.

*Punaisen Ristin
perustehtävä säilyy
ja toimintatavat
uudistuvat.*

Rakennamme yksilön, yhteisön ja yhteiskunnan kriisinkestävyyttä niin Suomessa kuin maailmalla

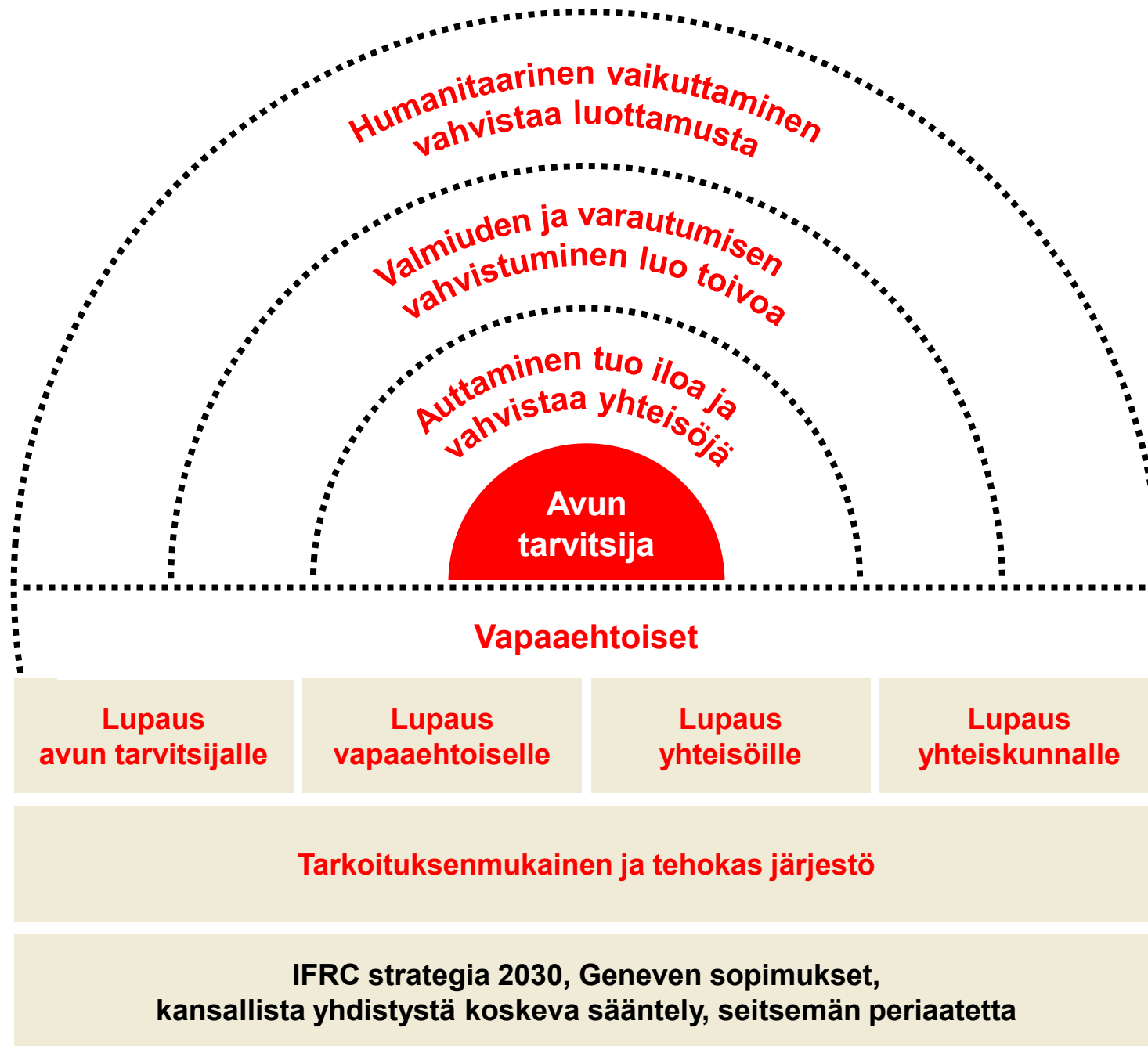
Suomen Punaisen Ristin kansainvälinen toiminta pohjautuu paikallisten kansallisten yhdistysten tukemiseen ja toimintalinjauksen strategiaan tavoitteisiin, joita täsmennetään kansainvälisen avustustoiminnan linjauksessa.

Tämän toimintalinjauksen lähtökohta on toimeenpanna kansainvälisen Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun Liiton strategiaa 2030.

Olemme lähellä oleva auttaja. Vahvistamme yhteisöjen kykyä kohdata kriisejä ja häiriötilanteita. Keräämme tietoa paikallisesti ja toimintamme mukautuu muuttuvaan toimintaympäristöön. Avun saaminen on helppoa ja nopeaa. Vapaaehtoiset ovat auttamistyömme tärkein voimavara ja vapaaehtoiseksi ryhtyminen on sujuvaa.

Olemme vahvempi valmiusjärjestö. Varmistamme, että apu on järjestelmällistä, skaalautuvaa ja nopeasti saatavilla kaikkialla. Kehitämme vapaaehtoisten osaamista ja yhteistyötä viranomaisten kanssa. Samalla vahvistamme kykyämme ennakoida ja vastata monimutkaisiin kriiseihin.

Olemme humanitaarinen vaikuttaja. Puolustamme inhimillisyyttä ja turvaamme järjestömme toimintamahdollisuudet. Varmistamme, että riippumattomuutemme sekä mahdollisuudet auttaa ihmisiä säilyvät kaikissa olosuhteissa. Rakennamme kumppanuuksia eri toimijoiden kanssa ja nostamme humanitaariset periaatteet näkyvästi esiin.

Mitä tavoittelemme?

Strateginen tavoite 1:

Auttaminen tuo iloa ja vahvistaa yhteisöjä

Minkälaista tulevaisuutta rakennamme?

Auttaminen tuo iloa ja vahvistaa yhteisöjen kriisinkestävyyttä. Toimimme koko järjestössä yhteisen toimintamallin mukaisesti ja varmistamme, että yhteisöt ovat kriisinkestäviä. Vapaaehtoiset tunnistavat paikalliset avun tarpeet ja ovat läsnä ihmisten arjessa. Paikallinen apu on oikea-aikaista, inhimillistä, tasapuolista ja vaikuttavaa.

Suomen Punainen Risti toimii siten, että

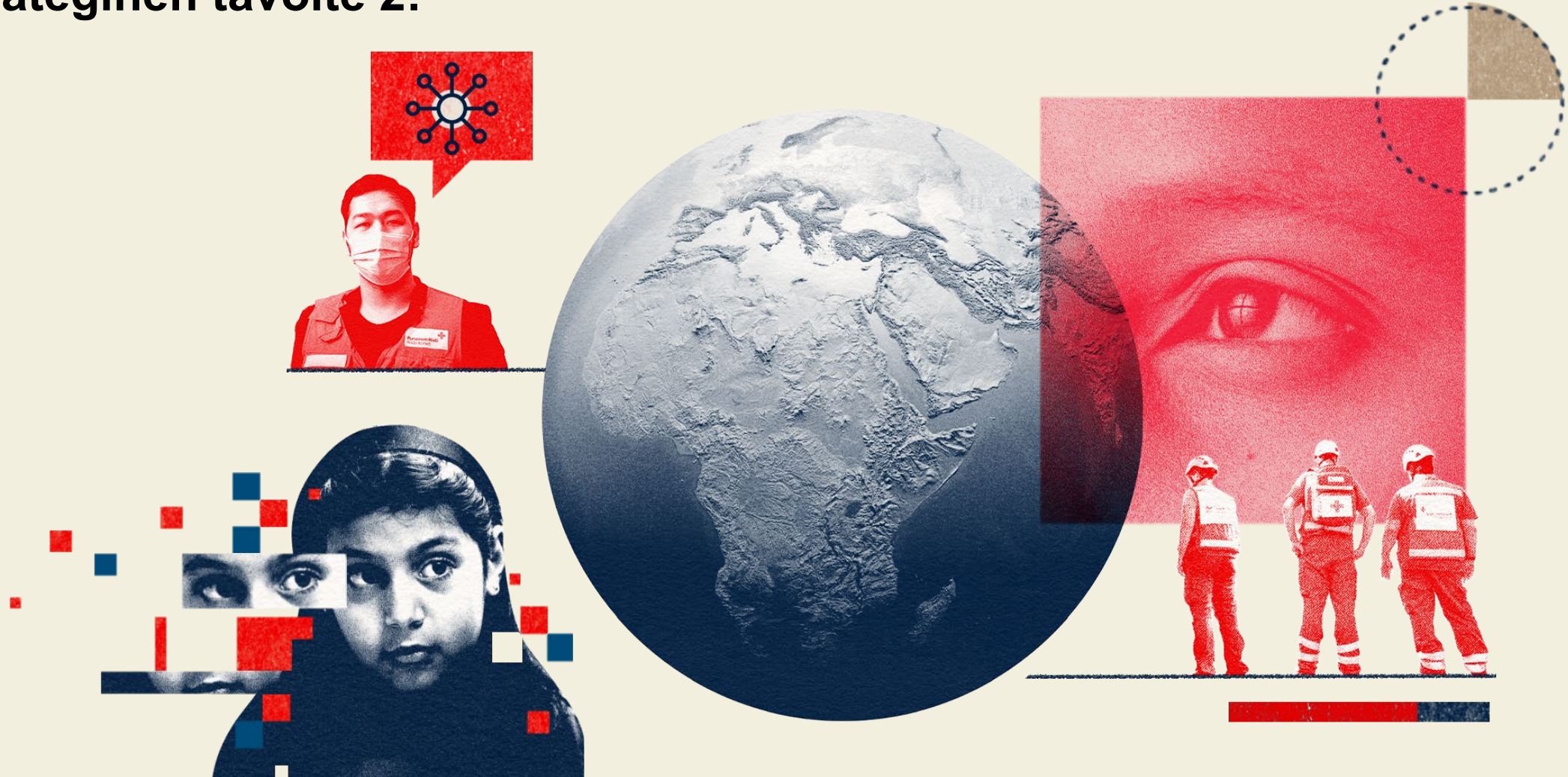
- Tunnistamme ja löydämme avuntarvitsijat. Apu annetaan nopeasti, suunnitelmallisesti ja tarkoituksenmukaisesti, joko kasvotusten tai digitaalisesti.
- Avun ja tuen piiriin on helppo päästä.
- Paikallisyhteisöjen valmius ja vapaaehtoiset mahdollistavat nopean ja vaikuttavan avun myös kriiseissä erilaiset verkostot huomioiden.
- Avun tarpeet ohjaavat ja priorisoivat toimintaamme, jota toteutamme yhteisesti sovittujen periaatteiden mukaisesti koko järjestössä.

Tavoitetilamme vuonna 2029:

- Apu käynnistyy aina ilman tarpeetonta viivettä.
- Paikallisyhteisöjen valmius ja kyky auttaa vahvistavat luottamusta, verkostoja ja yhteistä toimintakykyä.
- Vapaaehtoistoimintaan on helppo tulla mukaan, ja nuorten vapaaehtoisten määrä kasvaa.
- Avuntarvitsijat, tukijamme ja sidosryhmämme luottavat meihin ja toimimme vastuullisessa yhteistyössä heidän kanssaan.
- Kokeilemme ketterästi uusia tapoja toimia ja mukaudumme muuttuviin ja erilaisiin toimintaympäristöihin.

Strateginen tavoite 2:

11

Valmiuden ja varautumisen vahvistaminen luo toivoa

Minkälaista tulevaisuutta rakennamme?

Yhteiskunnan valmius kohdata kriisejä, häiriötilanteita ja poikkeusoloja on vahva. Valmius syntyy paikallisen ja alueellisen toiminnan, osaamisen ja arjen varaan rakentuvan kriisinkestävyiden lisäksi valtakunnallisesta ennakkoinnista, resurssoinnista ja koordinoinnista. Punainen Risti on luotettava ja inhimillinen auttaja, joka osaa ennakoida ja vastata monimutkaisiin kriiseihin myös nopeasti muuttuvissa tilanteissa. Valmius ei ole yksittäinen toiminto vaan koko järjestöä läpileikkaava kyvykkyys.

Suomen Punainen Risti on valmiusjärjestö, joka

- On kiinteä osa kansallista valmiutta.
- Mukauttaa ja suuntaa toimintaa nopeasti häiriö- ja kriisitilanteissa.
- On luotettu kumppani viranomaisten kanssa valtakunnallisesti, alueellisesti ja paikallisesti.
- Varautuu, ehkäisee ja ennakoi riskejä ja uhkatilanteita osana arkea.
- Rakentaa valmiuden päivittäisen toiminnan varaan.

Tavoitetilamme vuonna 2029:

- Olemme valmiina auttamaan kaikkialla Suomessa ja lunastamme viranomaista tukevan roolimme.
- Olemme kouluttaneet 10 000 vapaaehtoista, jotta pystymme vastaamaan nopeasti häiriötilanteisiin ja kriiseihin sekä varmistamme sen, että kykenemme johtamaan ja organisoimaan laajaa auttamisvalmiutta.
- 100 000 vapaaehtoista on perehdytetty Punaisen Ristin auttamisvalmiuteen, mikä mahdollistaa toiminnan laajentumisen.
- Tarjoamme apua, tukea ja neuvontaa kaikkein haavoittuvimmassa asemassa oleville.
- Meillä on yhteismitalliset valmiuden prosessit ja suunnitelmat kaikilla tasoilla.
- Digitaalinen tilannekuva tukee toiminnan koordinoitua ja johtamista.

Strateginen tavoite 3:

13

Humanitaarinen vaikuttaminen vahvistaa luottamusta

Minkälaista tulevaisuutta rakennamme?

Humanitaariset periaatteet ovat inhimillisyys, tasapuolisuus, puolueettomuus ja riippumattomuus. Periaatteet ohjaavat yleisesti humanitaarista avustustyötä. Ne sisältyvät myös Punaisen Ristin seitsemään periaatteeseen.

Humanitaaristen periaatteiden näkyväksi tekeminen lisää luottamusta yhteiskunnassa sekä turvaa mahdollisuutemme auttaa myös haastavissa tilanteissa. Rakennamme kumppanuuksia ja varmistamme, että järjestön riippumattomuus ja mahdollisuus auttaa apua tarvitsevia säilyvät kaikissa olosuhteissa.

Suomen Punaisen Ristin tehtävänä on

- Vahvistaa suojelua, luottamusta ja auttamisen mahdollisuuksia.
- Vaikuttaa humanitaarisen oikeuden kunnioittamiseen ja noudattamiseen.
- Vaikuttaa avun tarvitsijoiden ja toimintamme kannalta merkityksellisiin poliittisiin päätöksiin, linjauksiin ja lainsäädäntöön.
- Toimia humanitaarisena vaikuttajana kaikilla tasoilla paikallisesta kansainväliseen.

Tavoitetilamme vuonna 2029:

- Punaisen Ristin erityisasema ja periaatteet tunnetaan ja tunnustetaan yhteiskunnassa.
- Päätöksenteossa huomioidaan inhimilliset vaikutukset ja humanitaariset periaatteet.
- Auttamistoiminnan edellytykset turvataan myös silloin, kun humanitaarinen tila, eli mahdollisuutemme toimia humanitaaristen periaatteiden mukaisesti, on uhattuna.
- Humanitaarinen vaikuttaminen vahvistaa vapaaehtoisten toimintaedellytyksiä ja mahdollistaa auttamisen arjessa ja kriiseissä.
- Viranomais- ja kumppanisuhteet kestävät painetilanteet ja järjestön riippumattomuus säilyy.

Näin toimimme saavuttaaksemme strategiset tavoitteemme

Toimintamme vastaa avun tarpeisiin ja apua saa helposti

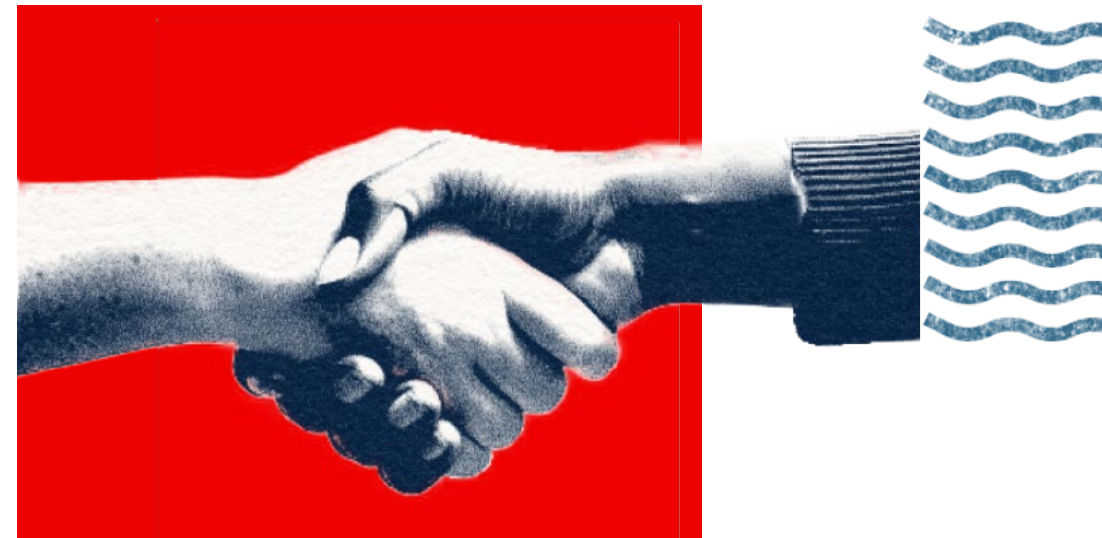
Punaisen Ristin avun piiriin pääsee helposti, nopeasti ja yhdenvertaisesti.

Toimintamme perustuu ajantasaiseen tietoon ja ennakkointiin avun muuttuvista tarpeista.

Apu on vaikuttavaa, paikallista ja oikea-aikaista, ja se kohdentuu sinne, missä tarve on suurin.

Käytännössä tämä tarkoittaa, että:

- Punaisen Ristin apu tunnetaan. Avun hakeminen on sujuvaa, ja yhteydenotto Punaiseen Ristiin on helppoa.
- Eri avun muodot muodostavat eheän kokonaisuuden, jota tuetaan digitaalisilla ratkaisuilla. Autamme löytämään oikean avun äärelle.
- Havainnoimme, keräämme ja hyödynnämme paikallista tietoa vastataksemme todellisiin avun tarpeisiin.
- Yhteisöjen kriisinkestävyden arviointimalli ohjaa resursseja ja toiminnan kehittämistä tunnistettujen tarpeiden pohjalta.
- Toimintatavat ovat yhtenäiset ja sopeutuvat muuttuvaan toimintaympäristöön.

Vapaaehtoisena toimiminen on tärkeää, tarpeellista ja innostavaa

Punaisen Ristin auttamistoiminta perustuu merkitykselliseen vapaaehtoisuuteen. Yhtenäinen auttamistoiminta muodostuu vapaaehtoisten monipuolisesta osaamisesta. Kehitetään konkreettisia keinoja vapaaehtoisten jaksamisen tukemiseen ja toiminnan kestäväydestä huolehditaan.

Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että:

- Jokaisen on helppo tulla mukaan vapaaehtoistoimintaan selkeiden ja toimivien, sekä myös digitaalisten palveluiden kautta.
- Vapaaehtoistoiminnassa on joustavia ja kevyitä osallistumismuotoja, jotka täydentävät vaativampia ja pitkäkestoisempia tehtäviä.
- Osaamista kehitetään saavutettavasti ja porrastetusti perustasosta jatkotasolle. Vapaaehtoisten johtamisen koulutusta laajennetaan kaikkiin avun muotoihin.
- Sitoudumme siihen, että vapaaehtoistemme joukko edustaa yhteiskuntamme moninaisuutta. Kutsumme mukaan toimintaan entistä enemmän muun muassa nuoria, miehiä, maahan muuttaneita ja vammaisia henkilöitä.
- Järjestön vapaaehtoistoimintaa tukevat käytännöt, prosessit ja toimintamallit ovat selkeitä, toimivia ja yhdenmukaisia.

Toimintamme on vahvaa ja kumppanuudet toimivia

Punaisen Ristin toiminta on vahvaa, kestäväää ja vaikuttavaa. Teemme yhteistyötä viranomaisten, järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa – kumppanuudet ovat olennainen osa auttamistoimintaa.

Käytännössä tämä tarkoittaa, että:

- Tavoitteena ovat kestävät ja toimivat osastot ja osastojen yhteistyö. Tuemme eri toimintaympäristöihin sopivia ratkaisuja sekä osastojen yhdistymisiä ja yhteistyötä yhteisesti sovitulla kriteereillä, jotta vapaaehtoiset voivat keskittyä auttamiseen ja hallinto kevenee. Näin tuemme myös vapaaehtoisten hyvinvointia.
- Kehitämme vaihtoehtoja perinteiselle osastopohjaiselle hallintorakenteelle, jotta toimintaa voidaan joustavasti mukauttaa erilaisiin tilanteisiin.
- Rakennamme yhteisiä osaamisen ja tuen rakenteita, jotka tarjoavat koulutusta, resursseja ja koordinaatiota. Kehitämme ja tuemme erityisosaamista eri toimintaympäristöihin kuten kaupunkeihin, maaseudulle, rajaseuduille, saaristoihin ja kielivähemmistöjen pariin.
- Kumppanuudet viranomaisten, järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa ovat osa arjen tavoitteellista auttamistoimintaa.

Mahdollisuutemme auttaa on turvattu kaikissa oloissa

Humanitaariset periaatteet näkyvät koko yhteiskunnassa. Ne ohjaavat kaikkea toimintaamme erityisesti ristiriitaisessa, politisoituneessa tai muuten paineisessa toimintaympäristössä. Näin voimme auttaa kaikissa olosuhteissa.

Käytännössä tämä tarkoittaa, että:

- Toimimme johdonmukaisesti humanitaarisen tilan vahvistamiseksi ja tunnistamme sitä kaventavat yhteiskunnalliset olosuhteet ja muutosvoimat.
- Vaikutamme ennakoivasti päätöksiin, linjauksiin ja tulkintoihin, jotka määrittävät puolueettoman ja riippumattoman auttamistyön edellytyksiä.
- Lisäämme humanitaaristen periaatteiden ymmärrystä yhteiskunnassa vaikuttamalla, viestimällä ja kouluttamalla.
- Tuemme päätöksentekoa tuomalla esiin muutoksia avun tarpeissa, haavoittuvuuksia ja auttamisen esteitä.
- Varmistamme periaatteiden toteutumisen järjestössä koulutuksilla, viestinnällä, selkeillä eettisillä ohjeilla sekä puuttamalla epäkohtiin järjestelmällisesti.

**Kestävä talous
ja tarkoituksenmukainen
organisoituminen
toiminnan mahdollistajana**

Järjestön talouden suuntaviivat

Järjestön taloudellinen tila on kokonaisuutena vakaa, vaikka toimintaympäristön muutos ja yleinen talouden epävarmuus niin maailmalla kuin Suomessa uhkaavat jatkossa heikentää taloudellisia toimintaedellytyksiä.

Järjestön tasapainoista talouskehitystä haastaa päällekkäisten kriisien aiheuttama avun tarpeiden kasvun ja auttamistoiminnan rahoituksen vähentymisen välinen ristiriita. Järjestön tulorahoituksen ei odoteta olennaisesti lisääntyvän lähitulevaisuudessa.

Keskeisenä keinona tasapainoisen talouskehityksen turvaamisessa korostuu toiminnan painopisteitä koskevat valinnat avun tarpeiden perusteella sekä sisäisten toimintamallien ja -tapojen kehittäminen vastaamaan toimintaympäristön ja avun tarpeiden muutoksia.

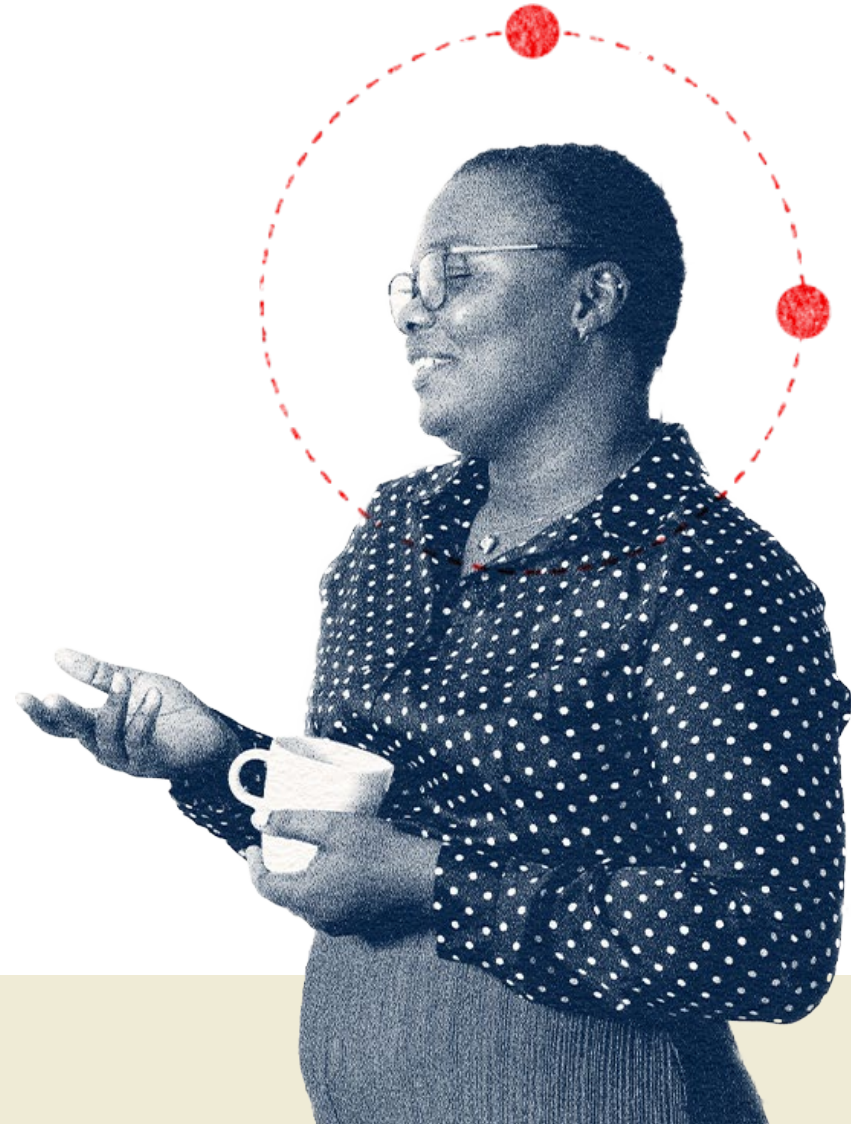
Järjestön toiminnan kannalta on välttämätöntä hakea ja löytää sellaisia toimintamalleja ja -tapoja, joilla voidaan lisätä järjestön toiminnan vaikuttavuutta ja parantaa kustannustehokkuutta. Yhdenmukaisilla toimintatavoilla, yhteisillä, toimivilla ja helppokäyttöisillä digitaalisilla ratkaisuilla ja toimintaa koko järjestön kannalta tarkoituksenmukaisesti organisoimalla voidaan keventää hallinnollista työtä.

Järjestön resurssien käyttöä ja taloutta tulee tarkastella kokonaisuutena läpinäkyvästi ja ohjata resurssikäyttöä avun tarpeiden perusteella tukemaan järjestön avustustyön vaikuttavuutta. Paikalliselle auttamistyölle on varmistettava riittävät taloudelliset toimintaedellytykset.

Tarkoituksenmukainen ja tehokas järjestö

Järjestön uudistaminen pohjautuu järjestökäsittelyn pohjalta rakennettuihin suuntaviivoihin, jotka ohjaavat kokeilemaan erilaisia rakenteellisia ja toiminnallisia ratkaisuja. Uudistaminen etenee vaiheittain, osallistaen ja huomioiden myös toimintaympäristön muutokset.

Yhteisen toiminnan peruseriaate on ykseys. Ykseys luo perustan koko järjestön yhteiselle suunnalle ja mahdollistaa sen, että resursseja voidaan sujuvasti ja oikea-aikaisesti kohdentaa sinne, missä avun tarve on suurin. Henkilöstöä, vapaaehtoisia, osaamista ja tukirakenteita tarkastellaan ja johdetaan yhtenäisenä kokonaisuutena erityisesti päällekkäisyyksiä karsimalla ja yhteistyötä tehostamalla, ei sidottuina järjestöyksikkö- tai aluerajoihin.

Uudistuksen suuntaviivat – Yhteinen suunta, toimintatavat ja resurssien joustava käyttö vaikuttavan auttamisen perustana

Paikallinen toiminta

Paikallinen taso on Punaisen Ristin toiminnan sydän. Auttaminen, vapaaehtoistoiminta ja yhteisöihin juurtuva kriisinkestävyys tapahtuvat osastojen toiminnassa. Samalla paikallistoiminta ei ole yksin vastuussa toimintansa ylläpitämisestä.

Paikallinen toiminta ja osastot ovat:

- **auttamistyön ja valmiuden perusta**
- vapaaehtoistoiminnan keskus
- yhteisöjen kriisinkestävyiden vahvistaja
- paikallisen päätöksenteon foorumi

Alueellinen ja valtakunnallinen taso toteuttavat osastojen tuen paikallisten avun tarpeiden mukaisesti.

Alueellinen tuki

Alueellinen taso toimii toiminnan edellytyksiä **vahvistavana ja varmistavana** tasona, jonka tehtävänä on:

- tukea paikallistoimintaa arjessa
- vahvistaa vapaaehtoistoimintaa
- hyödyntää kyvykkyyksiä ja resursseja joustavasti
- yhteensovittaa ja löytää keinoja alueelliseen yhteistyöhön
- varmistaa toiminnan alueellisen kattavuuden avun tarpeiden mukaisesti.

Alueellinen tuki rakennetaan verkostoksi.

Se yhdistää alueellisen tuntemuksen, osastot, vapaaehtoisryhmät, työntekijät ja kumppanit, mahdollistaa liikkuvan tuen ja yhteistyön, sekä laajentuu tai supistuu tilanteen mukaan.

Valtakunnallinen vastuu

Valtakunnallinen taso vastaa siitä, että Suomen Punainen Risti toimii yhtenäisenä ja tarkoituksenmukaisena kokonaisuutena:

- strateginen suunta ja yhteiset tavoitteet
- resurssien ja kyvykkyyksien jatkuva arviointi ja kohdentaminen
- yhteiset järjestelmät, osaamisen kehittäminen ja tukitoiminnot, sekä olemassa olevan osaamisen tunnistaminen ja hyödyntäminen
- kansallinen ja kansainvälinen kytkentä sekä valtakunnallinen viranomaisyhteistyö

Valtakunnallinen taso varmistaa, että järjestö kykenee toimimaan **yhtenäisenä kokonaisuutena** myös monimutkaisissa kriiseissä.

Toimintalinjaus toteutetaan yhdessä

Strategisten tavoitteiden toimeenpano toteutetaan yleiskokouskautisen ja vuosittaisen toimintasuunnittelun kautta. Toimintasuunnitteluprosessi päivitetään uuden strategian pohjalta.

Strategiset tavoitteet

Uudistusprosessi, järjestökasittely

Miten toimimme, neljä lupausa *Lupausten edellyttämät kehittämistoimet päätetään osana toiminnan suunnittelua.*

Uudistusprosessi, järjestökasittely

Kehityshanke A

Pilotti A

Kehityshanke B

Pilotti B

Kehityshanke C

Organisoituminen

Taustatyöt, valmiuspilotti

Päätökset pilottien pohjalta

Yhtenäiset pilottit, kokeilut

Sääntömuutosten valmistelu*

Organisoitumisen vienti käytäntöön

2026

2027

2028

2029

Uusi toimintalinjauskausi

• **Yleiskokous 2026**
Toimintalinjaus hyväksytään

• **Yleiskokous 2029**
Toimintalinjaus, sääntömuutokset*

Hyödynnämme Punainen Risti uudistuu –prosessin löydöksiä ja pilottien tuloksia kaikessa suunnittelussa.

*) Tarvittaessa sääntömuutoksia. Kaikki mallit on tarvittaessa toteutettavissa myös nykyisten sääntöjen puitteissa, mutta teknisiä muutoksia tarvitaan.